

Algemene Beschouwingen 2021

Twee weken geleden waren we als fractie op bezoek in ons dorp. 'Op de fietse' zoals wij onze werkbezoeken noemen. Gewoon, op de fiets, in het dorp, met een kopje koffie erbij en dan met inwoners in gesprek gaan. Ons 'Op fietse gesprek' was dit keer met zorg- en welzijnsmedewerkers. We spraken met elkaar over de huidige coronasituatie in ons dorp. Ze vertelden over hun belevenissen. Dat oudere dorpsgenoten ook weer bang zijn om alleen te raken. Angst om weer alleen in hun huiskamer te zitten, geen uitje, geen activiteiten, geen bezoek. Een aantasting van hun kwaliteit van leven.

We leven in een bijzondere tijd. Het coronavirus heeft een enorme impact op ons leven. Het virus maakt ons klein. Het besef dat we leven in kwetsbaarheid en afhankelijkheid. Juist nu moeten we laten zien wat belangrijk is, door aandacht te geven aan wat echt telt. Aandacht geven aan elkaar, door even een kaartje te sturen of even een belletje te plegen.

Wat betreft de coronasituatie willen we even stilstaan bij het effect van corona op jongeren in onze samenleving. Uit allerlei onderzoeken komt naar voren dat corona een groot effect heeft 'op het volwassen worden'. Daarbij wordt ook opgeroepen om jongeren actief te betrekken in de aanpak. Om van hen te horen hoe ze hiermee omgaan en op welke manier ze betrokken kunnen blijven. Een persoonlijke aanpak is daarbij van essentieel belang.

Vraag:

Is het college bereid om alle jongeren in Staphorst een persoonlijke brief te sturen om hen te steunen en tevens wegwijs te maken in hulp- en ondersteuningsmogelijkheden?

Het virus raakt niet alleen in ons privé leven, maar ook onze lokale economie. De gedeeltelijke lockdown raakt onze middenstand en ondernemers. Ook onze lokale horeca. 'Support your locals', oftewel 'Koop lokaal!' is een oproep aan alle inwoners, die wij van harte ondersteunen. Laten we onze lokale ondernemers niet in de kou staan!

Begroting

En te midden van deze coronacrisis ligt nu deze begroting voor. Een beschrijving en raming van een verwachte werkelijkheid die, vanwege het coronavirus, ook weer zo onvoorspelbaar is.

Nu kun je alleen kijken naar het tekort van ruim 500.000 euro. Maar het glas is dan halfleeg. Dan doe je in onze optiek tekort aan de context. Wij zien een inspanning van het college en de medewerkers om een solide begroting op te stellen en de tekorten zoveel mogelijk weg te werken. We willen onze waardering uitspreken voor de wijze waarop dat gebeurd is en het resultaat wat nu voor ons ligt.

Maar tegelijkertijd is het niet het moment de slingers op te hangen en met volle hapjesschalen rond te gaan. Ook nu moeten we weer lastige besluiten nemen. Dat raakt de kern van politiek: keuzes maken in een tijd van schaarste en besluiten nemen met een lange termijn perspectief. En beide zaken zitten opgesloten in deze begroting. Om het concreet te maken willen wij graag ons licht laten schijnen op vier onderwerpen.

1. A28

Staphorst groeit en heeft veel potentie. Bedrijven willen zich vestigen en doorgroeien. Ook de vraag naar betaalbare woningen is groot. Logisch gevolg van deze groei is een toenemende verkeersdruk in onze gemeente.

En uiteraard ga je dan als eerste aan de slag om de capaciteit van bestaande wegen en knooppunten te vergroten. Vorige week hebben we ingestemd om met die blik naar de Stovonde te kijken.

Maar tegelijkertijd is daarmee het probleem niet verholpen. We moeten deze ontwikkelingen zien in een grotere context. In onze optiek is er een plan van aanpak nodig is om de ambitie die Staphorst op allerlei gebieden heeft waar te kunnen maken.

Nu is ons netwerk van wegen in de afgelopen jaren ingericht uitgaande van nieuwe op- en afritten. En daarom blijven wij als fractie van de ChristenUnie opteren voor een volledige verplaatsing van de afritten naar Dekkersweg/Gorterlaan als lange termijn perspectief. Van dit plan weten we inmiddels dat Rijkswaterstaat hieraan geen financiële prioriteit geeft en het initiatief bij ons legt.

We beseffen ons dat, als we Staphorst ook in de toekomst goed bereikbaar willen houden, we ook nu onze verantwoordelijkheid moeten nemen. We willen daarom dat het college, samen met ons bedrijfsleven, aan de slag gaat met het ontwikkelen van een tussenvariant, wat ons betreft in de vorm van een gefaseerde uitvoering van het lange termijnplan, door bijvoorbeeld naast de afrit bij Dekkersweg ook een oprit naar Zwolle te realiseren. Een meer realistischer en gedragen tussenvariant die ook financieel haalbaarder kan zijn voor zowel gemeente als RWS om daarmee een antwoord te kunnen geven op het bereikbaarheidsvraagstuk.

Vraag:

Hoe kijkt het college aan tegen het ontwikkelen van een tussenvariant in de vorm van een gefaseerde uitvoering van de lange termijn oplossing?

2. Onderwijs

'De toekomst van de wereld zit vandaag in mijn klas', las ik eens ergens. Deze mooie uitspraak onderstreept het belang van goed onderwijs en de kansen die we onze kinderen willen geven. Om deze mogelijkheden te bieden zijn goede schoolgebouwen nodig. En waar sommige scholen te maken hebben met krimp zijn er ook scholen in onze gemeente die juist te maken hebben met flinke groei. Onlangs waren we ook '*Op de Fietse*' bij de Multifunctionele Combischool Rouveen, waar de Levensboom en de Triangel gehuisvest zijn. We hebben gezien welke creatieve oplossingen de beide scholen bedacht hebben om de knelpunten in de huisvesting op te lossen. Wij zien in de begroting dat er voor deze posten nog geen geld is gereserveerd, terwijl in het afgelopen jaar het huisvestingsprobleem al speelde en ook in 2021 de ruimte bekneld. Ook voor de CNS in Staphorst begint de beschikbare ruimte een probleem te worden, zo hebben wij begrepen.

Met het oog op de ontwikkeling van Rouveen Zuid en de Slagen mag verwacht worden dat de leerlingenprognoses de in komende jaren verder zullen stijgen. Wij zijn daar blij mee, maar het geeft ons ook de opgave om te zorgen voor voldoende capaciteit. We roepen het college op om proactief het gesprek met het onderwijs hierover te voeren.

Vragen:

- *Wanneer en op welke manier denkt het college tegemoet te komen aan de huisvestingsproblemen van de genoemde scholen in onze gemeente.*
- *Wat zijn de mogelijkheden voor scholen om te verduurzamen, bijvoorbeeld door zonnepanelen te plaatsen. Kan de gemeente daarin bijdragen, faciliteren en realiseren?*

3. Gemeentehuis

In de afgelopen jaren hebben we een aantal keren gesproken over ons gemeentehuis. Een mooi gebouw dat op het eerste oog nog in prima staat lijkt. Maar vanwege hogerhand gestelde eisen zijn we genooddaakt om in de komende jaren fors te moeten investeren. Om in 2023 te voldoen aan energielabel C moeten we bijna drie miljoen investeren. En dat is een

tussenstap. Want een paar jaar later moeten we opnieuw investeren omdat het gebouw in 2030 moet voldoen aan energielabel A. Bij elkaar genomen gaat het om grote investeringen. Een locatie midden in het centrum, met relatief veel grond biedt ook kansen en mogelijkheden. Wat ons betreft een mogelijkheid om met lokale ondernemers en investeerders iets in gezamenlijkheid te gaan ondernemen. De behoefte aan woningbouw, realisatie van een gemeentehuis en wellicht andere huisvesting. De kracht van onze samenleving te benutten door inwoners en ondernemers te mobiliseren. Maar dan moeten wij wel op een andere manier naar ons gemeentehuis durven te kijken.

Vraag:

In hoeverre staat het college met betrekking tot ons gemeentehuis open voor dergelijke potentiële ontwikkelings- en financieringsinitiatieven?

4. Sociaal domein

We zijn dankbaar dat het goed mag gaan met onze inwoners. Althans, vergeleken met veel andere gemeenten, kunnen we spreken over positieve cijfers qua werk en inkomen. Er zijn minder mensen in de bijstand, jeugdhulp daalt en onze statushouders hebben, dankzij een goed inburgeringsbeleid, een veilige haven in Staphorst gevonden. Daar zou ik dan een punt kunnen zetten.

En dat doe ik niet. Want we maken ons wel zorgen. Allereerst vanwege de betaalbaarheid. Onze reserves van het Sociaal Domein raken op. Tegelijkertijd hebben we vorig jaar wel de stap gezet om fors in te zetten op preventie. Inzetten op preventie om daarmee zorgkosten te voorkomen. Dat is een lange termijn oplossing, waar we achter staan.

Vraag

In hoeverre zijn effecten van deze keuze zichtbaar wat betreft de betaalbaarheid van het Sociaal Domein voor het komend jaar? Welke risico's lopen wanneer de reserves opraken?

Een tweede punt waar we ons zorgen over maken is de 'bespreekbaarheid'. In het afgelopen jaar is dit onderwerp meerdere malen ter sprake gekomen in de gemeenteraad. Hoe gaan we daarmee om? Of het nu gaat om gebruik van alcohol of drugs, seksualiteit of gamen. 'Niet over elkaar praten, maar met elkaar spreken' hebben we toen gezegd. Wat ons doen we dat door te starten bij onze jongeren. Door nu actief met jongeren hierover in gesprek te treden en hun verhaal te horen. Want onze jongeren van nu, zijn de ouders van straks.

Vraag:

Is het college bereid om dit onderwerp actief bespreekbaar te maken met verschillende vertegenwoordiging van jongeren in ons gemeente om te komen tot een vervolg plan van aanpak?

Afronding

Het jaar 2021 staat voor de deur. We gaan op zoek naar een nieuwe burgemeester. Op zoek naar de 20^e burgemeester van Staphorst! Ebbinge Wubben was in 1811 de eerste burgemeester van Staphorst. Staphorst werd in die dagen, naast de burgemeester, bestuurd door twee deeltijdwethouders en de gemeenteraad. En de gemeentelijke organisatie bestond uit een bode en twee veldwachters.

Het werk van de lokale overheid is in de loop van de jaren toegenomen, veel ingewikkelder en complexer ook. En dat zien we heden ten dage ook. Vanaf deze plaats willen wij onze waardering uitspreken voor de medewerkers van onze gemeente en het dagelijks bestuur. We liggen op koers wat betreft de uitvoering van ons collegeprogramma. En dat in een corona-situatie, waar thuiswerken de norm is. De dienstverlening blijft op orde en besluitvorming vindt plaats.

Mensen maken Nederland. Het thema van het Nationaal Jaar van de Vrijwilliger in 2021. Met elkaar maken we ook onze lokale samenleving. Onze mooie gemeente Staphorst, waar we zo trots op zijn!

In de afgelopen weken hebben we gezien dat Staphorst in het negatieve middelpunt van de belangstelling kwam te staan. Het beeld dat is ontstaan is niet fraai, en doet bovendien geen recht aan de gemeente en haar inwoners. Ook kerken werden een negatief onderdeel in het maatschappelijk debat. En dat vind ik jammer. Want juist kerken vormen een belangrijke schakel en waarde in onze samenleving.

Ik spreek daarom de wens uit dat we elkaar de ruimte blijven geven, respect voor elkaar blijven houden en elkaar aandacht blijven schenken, want zoals de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer dat zo mooi verwoorde: *Misschien is er geen gevoel dat groter geluk geeft dan dat men voor andere mensen iets kan betekenen.*

Dat we zo met elkaar ook in het komend jaar aan de slag mogen gaan. Daarbij wens ik u en ons Gods zegen toe!

CHRISTENUNIE STAPHORST

Jan Carlo Bos

Klaasje Lier

Luuk Hoeve

Meilof Troost

Alberto Schra